

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РАЗВОЈ ОМЛАДИНСКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

**ОПШТИНА РУМА
2011- 2013.**

САДРЖАЈ

1. УВОД - СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ОПШТЕГ СТАЊА У ОПШТИНИ РУМА

- 1.1. Визија Општине Рума до 2020.
- 1.2. Географски подаци
- 1.3. Демографски подаци
- 1.4. Незапосленост
- 1.5. Стање предузетништва у Општини Рума

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

- 2.1. Повезаност са другим документима

3. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ НА ЊИХОВОМ ОСТВАРИВАЊУ

- I. Специфични циљеви и активности на подстицају свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих
- II. Специфични циљеви и активности на подстицају свих облика запошљавања младих
- III. Специфични циљеви и активности на подстицају свих облика samozapošljavanja и предузетништва младих

4. РЕАЛИЗАЦИЈА СПЕЦИФИЧНИХ ЦИЉЕВА ЗАПОШЉАВАЊА И САМОЗАПОШЉАВАЊА МЛАДИХ

- 4.1. Носиоци активности
- 4.2. Индикатори успешности
- 4.3. Буџет по активностима и циљевима

5. ТАБЕЛАРНИ (СИСТЕМАТИЗИОВАНИ) ПРИКАЗ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РАЗВОЈ ОМЛАДИНСКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

1. УВОД

СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ОПШТЕГ СТАЊА У ОПШТИНИ РУМА

1.1. Визија Општине Рума до 2020

Рума је регионални центар Срема, равномерно развијена општина која омогућава својим грађанима висок квалитет живота.

- Квалитетна социјална и здравствена заштита, услови за образовање које је у функцији додатног унапређења положаја грађана, адекватни културни и туристички садржаји и висок ниво безбедности, проистичу из стабилне привреде и организоване и модернизоване локалне самоуправе за пружање услуга грађанима;
Општина Рума је комунално развијена, она је дистрибутивни центар региона и лидер у производњи органске хране са неопходним капацитетима за њену прераду и пласман;
- Регионални је центар за образовање и доквалификацију потребне радне снаге како би свим заинтересованим инвеститорима понудили адекватну, оспособљену и квалификовану радну снагу и опремљене индустријске локације по повољним условима.
- Модернизована локална самоуправа, посвећена је пружању услуга и задовољава потребе како грађана тако и привреде, чија се мишљења и сугестије узимају у обзир у процесу доношења одлука.

1.2. Географски подаци

Рума се налази у централном делу Срема, на надморској висини од 111 метара, у плодној војвођанској равници која додирује јужне обронке Фрушке горе, тог драгуља наше природе, надалеко познатог по великом броју православних манастира због којих је недавно добила и епитет "Света Фрушка гора". Посебан географски куриозитет је да се град Рума налази тачно на половини северне земљине полулопте, тј. на 45-ој паралели.

Општине Сремског округа

Општина Рума налази се између две реке, Саве и Дунава. Граничи се са општинама Сремска Митровица, Шабац, Ириг, Инђија, Стара Пазова и Пећинци. Општина Рума се простире на површини од 582 км² на којој живи око 60.000 становника. Географски положај Руме је веома значајан за све сфере живота наших грађана. На првом месту ту је близина великих градова - Београда и Новог Сада. Аеродром "Никола Тесла" налази се на само 35 км од града Руме, док се аутопут Е-70 и железничка пруга (Коридор 10) налазе на периферији града. Коридор 10 повезује Руму са Хрватском, Словенијом и целом западном Европом, са једне стране, и са Македонијом, Бугарском, Грчком и даље на исток, са друге стране. Осим аутопута Е-70 кроз општину Рума пролази и траса државног пута првог реда М-21, Нови Сад - Шабац.¹

¹ Текст преузет из Стратешког плана одрживог развоја општине Рума 2010 – 2020. године

1.3. Демографски подаци

Општина Рума представља једну од општина у Србији чији се број становника повећавао у протеклих 30 година. У периоду од 1991. до 2002. године, повећавање броја становника је такозвано техничко повећање, изазвано досељењем великог броја избеглих и интерно расељених лица. Према подацима с последњег пописа, у општини Рума живи преко 60.000 становника.

ТАБЕЛА 1.1 Укупан број становника према полу у четири пописне године						
Година	Тотал становника	Број мушкараца	%	Број жена	%	Број жена на 100 мушкараца
1971.	52156	25405	48,71	26751	51,29	105
1981.	55083	26918	48,87	28165	51,13	105
1991.	55087	26821	48,69	28266	51,31	105
2002.	60006	29139	48,56	30867	51,44	106

Старосна структура становништва - Упоредивање старосне структуре становништва, између 1991. и 2002. године, указује на континуирано смањење броја најмлађих и повећање броја старих у укупном становништву. Овакав тренд, смањење броја младих, непрестана депопулација и пораст лица старијих од 65 година, типичан је за општине у Војводини, и условљава све мање учешће младих на тржишту рада и све већи број пензионера .

Према пописима од 1971. године до 2002. Године, за два до три процента већи је број жена него мушкараца у општини Рума и најбројнија старосна структура становништва је она између 35 – 54 године, а одмах потом следи старосна група од 65 и више година, што доводи до закључка да је и општина Рума, као и читава република, прилично старо друштво. Веома је битна чињеница и да је група људи старости 35 – 54 године из пописа у попис већа у односу на групу од 15 – 29 година; разлика између прве (35 – 54 године) и друге (15 – 29 година) старосне групе према попису из 1971. године износи готово три процента (2,86%), док према попису из 2002. године тај број се увећава и износи преко три пута више, тачније 10,35%.

1.4. Незапосленост

Проблем незапослености је сегмент у друштвеној заједници који утиче на све друге сегменте и који има утицај на све старосне структуре. Оно што уочавамо као значајно, јесте да је проблем незапослености настао као резултат пада производње и све већих структурних диспропорција у привреди. Недовршен процес власничке трансформације утиче на темпо отпуштања радника, тако да се незапосленост у наредном периоду може смањити само уз повећано запошљавање на основу значајног повећања инвестиција приватног сектора. С обзиром на различитости у погледу стопе незапослености код појединих група, један од будућих приоритетних циљева треба да представља развој посебних програма и начина рада који треба да омогуће првенствено запошљавање младих, како би се уједно и смањио њихов одлазак из општине.

У октобру 2009. године укупан број незапослених лица у општини Рума износио је 5.393, односно 8.99 %, од укупног броја становника. Када су у питању млади, у октобру 2009. године регистровано је 1.918 лица од 18 до 30 година, што представља 3,2% од укупног броја становника, међутим, гледајући укупан број незапослених, лица од 18 до 30 година представљају 35,56%, што говори о неопходности креирања активности за запошљавање младих.

1.5. Стање предузетништва у Општини Рума

Општина Рума има дугу традицију развоја предузетништва („мала привреда“) о чему сведочи број регистрованих радњи. На територији општине Рума је регистрована 1.561 предузетничка радња. Области које покривају су: занатство, трговина, угоститељство и предузетничка делатност.

Набројане су занатске радње које се баве најразличитијим облицима занатства. Присутне су све делатности од производње разних врста производа у прехранбеној, хемијској, текстилној и сличној делатности, до пружања свих врста услуга у грађевинарству, механици као и све врсте личних услуга.

Следећа делатност, по заступљености, је трговина и то како прехранбених, тако и најразличитијих врста непрехрамбених производа.

Област угоститељства и превозничке делатности су подједнако заступљени. Угоститељство се обавља, претежно у два вида, као кафићи-дискотеке и као ресторани. Превозничка делатност се обавља као ауто такси превоз, ванлинијски превоз аутобусом и превоз робе.

Упркос економској кризи која је утицала и на привреду општине Рума, евидентна је тенденција благог пораста броја предузетничких радњи. Отварање већег броја предузетничких радњи, у претходних пар година, резултат је финансијских подстицаја које је давала Република Србија. Од 2011. године и општина Рума се укључује у давање финансијске подршке кроз мере активне политике запошљавања.

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

2.1. Повезаност са другим документима

Локални акциони план за развој омладинског предузетништва је документ којим се предвиђају конкретне активности на унапређењу локалног амбијента како би исти постао стимулативнији за младе, дајући веће могућности младима за иницијативу и креирање своје будућности у општини Рума. Два основна приоритета, а истовремено и предуслова за остварење сваке будуће стратегије младих су: унапређење могућности запошљавања и самозапошљавања младих са локала.

Локални акциони план за развој омладинског предузетништва у општини Рума је директно повезан са Локалним акционим планом за младе 2010-2014, који је у складу са Националном стратегијом за младе 2009-2014 и Акционим планом за спровођење националне стратегије за младе 2009-2014. Приритетом 2². Локалног акционог плана за младе општине Рума 2010-2014., који се односи на смањење незапослености младих кроз унапређење свих облика запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих, разматрана је следећа група проблемских подручја:

- недовољно подстицајних мера за запошљавање младих – недовољно информисање о могућностима запошљавања и усавршавања, потребама тржишта;
- недовољна подршка развоју предузетништва младих – неизграђен систем подстицања предузетничког духа и недовољно информисање о могућностима развоја предузетништва младих;
- недовољно развијена међуинституционална сарадња – недовољна сарадња образовних институција, привредних субјеката и Националне службе за запошљавање;
- недостатак практичног радног искуства;
- непостојање организоване понуде за учешће у програмима волонтирања и/или стажирања кроз које би млади могли да стекну радно искуство;
- млади са ресурсима да се баве пољопривредом недовољно су подржани од локалних и регионалних стручних служби које треба да им олакшају приступ знањима, информацијама и контактима потребним за успех на компетативном тржишту;
- недовољна оснаженост за професионално остваривање (низак ниво знања и мотивисаности).

Посебно се истиче недовољна понуда неформалног образовања којим би незапослени млади стекли додатне вештине (информатичке, страни језици...) неопходне за добијање посла.

За решавање уочених проблема локална заједница поставила је себи следеће специфичне циљеве у оквиру Акционог плана за младе 2010-2014:

- **подстицати програме за активно тражење посла, преквалификацију и доквалификацију;**
- **унапредити конкурентност младих на тржишту рада путем унапређења формалног и подстицањем различитих облика неформалног образовања младих;**

² Текст преузет из Локалног акционог плана за младе општине Рума 2010-2014.

- развијати програме омладинског предузетништва у средњој школи;
- развијати предузетништво кроз мере подршке младима који почињу сопствени бизнис;
- подстицати програме волонтирања и/или стажирања кроз које би млади могли да стекну радно искуство;
- промовисати и подржати развој пољопривредног домаћинства на конкурентивном тржишту;
- подстакнути развој туризма кроз развијање стручних и практичних вештина у овој области.

Осим поменутих докумената у изради овог плана коришћени су и циљеви и активности предвиђени Акционим планом запошљавања општине Рума за 2011. годину, који дефинише циљеве и приоритете политике запошљавања у 2011. години и утврђује програме и мере које ће се реализовати, како би се достигли постављени циљеви и омогућило повећање запослености на територији општине Рума. Овим документом у категорији теже запошљивих лица и рањиве категорије сврстана су лица млађа од 30 година³, која су циљна група Локалног акционог плана за развој омладинског предузетништва.

У том смислу, Локални акциони план за развој омладинског предузетништва 2011-2013., конкретизује стратешке и специфичне циљеве, обухваћене наведеним документима, кроз конкретне активности усмерене на *подстицање и стимулацију свих облика запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих.*

У изради овог акционог плана поред споменутих стратешких докумената, сагледане су све друштвено - економске околности и специфичности које владају у Руми:

- Привредна структура, тј. доминантне привредне гране – индустрија, пољопривреда, саобраћај, трговина, угоститељство;
- Структура привредних субјеката по делатности, облику својине, величини;
- Број предузећа и запослених у њима која су окончала поступак приватизације, која су у реструктурирању или стечају;
- Мере привлачења „гринфилд“ инвестиција и потенцијалних инвеститора;
- Постојање или изградња индустријских зона, као и локална инфраструктура;
- Показатељи животног стандарда – просечна примања, покривеност просечне потрошачке корпе;
- Укупан број незапослених и учешће младих у укупном броју;
- Активне мере запошљавања и самозапошљавања које предузима локална самоуправа.

Уважавајући све горе изнете напомене у наставку је дат Акциони план за запошљавање и предузетништво за младе у периоду 2011 – 2013 општине Рума са прегледом специфичних циљева, активности, група младих којима су побројане активности намењене, предложеним носиоцима активности и предвиђеним износом средстава потребних за њихову реализацију.

³ Преузето из Акционог плана запошљавања општине Рума за 2011. годину

3. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ НА ЊИХОВОМ ОСТВАРИВАЊУ

Локални акциони план за развој омладинског предузетништва дефинише три специфична циља и активности на њиховом остваривању, који су у ускладу са општим циљем запошљавање и самозапошљавање младих, а то су:

- циљеви и активности на подстицају свих облика запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих,
- циљеви и активности на подстицају свих облика запошљавања и
- циљеви и активности на подстицају свих облика самозапошљавања и предузетништва младих.

Два основна стратешка приоритета су запошљавање и самозапошљавање младих.

У тексту који следи дат је преглед активности за сваки од наведених циљева. Табеларним приказом, у одељку 5. овог документа, извршена је систематизација наведених циљева, активности, потенцијалних носиоца, предвиђених трошкова и рокова завршетка сваке од активности.

Планом су обухваћени млади од 15 до 30 година. За потребе јасног прегледа млади су даље подељени у четири групе:

- средњошколци (15-18 година)
- свршени средњошколци са и без радног искуства (19-30 година)
- студенти (19-27 година)
- свршени студенти са и без радног искуства (25-30 година)

I. Циљеви и активности на подстицају свих облика запошљавања, самозапошљавања и предузетништва младих

Овај општи циљ садржи шест специфичних циљева који су од подједнаког значаја за подстицај запошљавања и самозапошљавања младих.

1.1. Правовремено усмеравање младих на тржишни начин привређивања и пословног понашања

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља односе се на младе до 18 година, који припадају групи средњошколаца и које је потребно благовремено упознати са тржишним начином привређивања и пословног понашања.

1.1.1. Увођење програма достигнућа младих (Junior Achievement) у средње школе умногоме може унапредити и поспешити вештине младих и припремити их за даљи план развоја каријере било на пољу запошљавања или самозапошљавања (предузетништва).

Временска динамика: ову активност треба припремати у 2011. а план имплементације је од 2012.

1.2. Информатичко описмењавање младих

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља односе се на младе од 18 до 30 година, који припадају групи средњошколаца и свршених

средњошколаца (са и без радног искуства) а односе се на обезбеђивање услова за коришћење и приступ савременим комуникационим решењима, какво је коришћење интернета и рачунарске технологије.

- 1.2.1. Инсталирање рачунарске опреме и обезбеђивање интернет веза која ће бити на општу употребу младима из градске или сеоских средина. Могућа локација овог решења је КЗМ општине Рума и преваходно се односи на младе који припадају групи лица која немају приступ интернету и рачунарима.
- 1.2.2. Организација едукације за коришћење рачунара и интернета (пакет „МС Офис“), такође преваходно младима из градске али и сеоских средина који немају приступ интернету и рачунарима.

Временска динамика: предлог имплементације у 2011. и доступност у наредним годинама.

1.3. Подизање конкурентности младих на тржишту рада кроз стицање нових вештина и знања

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља односе се на све групе младих од 18 до 30 година, али преваходно на младе од 20 до 25 година који су незапослени.

- 1.3.1. Обуке за стицање основних пословних вештина као што су: тимски рад, комуникацијске вештине, одговорност, самопоуздање, мотивација за учење, организацијске вештине и сл. које ће допринети већој конкурентности младих на тржишту рада са једне стране, као и спремности послодаваца на запошљавање младих. Обуке треба организовати према утврђеним потребама унапред дефинисане групе младих који ће учествовати у програму. Препоручује се тесна сарадња са НСЗ како би се према унапред одређеним критеријумима издвојила жељена група младих (најдуже на евиденцији, најзаступљенија стручна спрема на евиденцији, жене и сл.)
- 1.3.2. Програм волонтерства у приватном и јавном сектору кроз тесну сарадњу Општине и локалних институција и организација. Основни циљ програма је запошљавање младих кроз волонтерство али и упознавање младих са пословним амбијентом и очекивањима послодаваца. Као и у претходној активности програм треба дефинисати циљано према групама младих који ће бити издвојени на основу одређених критеријума. Само оваквим приступом обезбеђује се планско запошљавање младих и планско смањење незапослености на локалу.
- 1.3.3. Оснивање центра за континуирану едукацију младих. Ова активност може бити директно повезана са позивом Владе Аутономне Покрајине Војводине за сарадњу на пољу едукација у Едукативном центру за обуку у професионалним и радним вештинама чији је оснивач Влада Аутономне Покрајине Војводине. Фокус је на континуираним едукацијама и подизању компетентности незапослених младих лица.

Временска динамика: предлог имплементације од 2011. у континуитету у наредним годинама.

1.4. Повећање информисаности младих о могућностима запошљавања и samozapošljavanja

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља односе се на све облике информисања младих о доступним програмима за запошљавање и samozapošljavanje. Односи се на све дефинисане категорије младих, али преvasходно за младе од 19 до 25 година.

1.4.1. Инфо центар за младе по моделу „све на једном месту“ на сајту КЗМ у посебном одељку који ће бити база информација из домена запошљавања и samozapošljavanja, као нпр. сви програми који постоје на локалу НСЗ, Општина, невладин сектор, програми Аутономне Покрајине Војводине, КЗМ и сл. Један од подциљева је да КЗМ постане кључно место информисања младих о њиховим могућностима.

1.4.2. Штампана брошура „мини водич“ за младе (годишњи преглед програма и активности за младе у домену запошљавања и samozapošljavanja). Обједињавања свих унапред усвојених програма и активности и њихова објава у електронском и штампаном облику.

1.4.3. Дани отворених врата. Сарадња младих и локалних органа, организација и институција, како би се упознали са радом сваке од њих, информисали о могућностима и разбили предрасуде које се односе на рад поменутих тела. Активност треба спроводити плански, унапред утврдити распоред посета, листу органа, организација и институција које ће подржати програм, теме разговора током посета које су од значаја за младе и сл.

Временска динамика: предлог имплементације од 2011. у континуитету у наредним годинама.

1.5. Идентификовање потреба младих са локала

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су базиране на упознавање потреба свих категорија младих са локала, њихових предрасуда, страхова али и очекивања од привредног амбијента у којем живе, као и преферираног облика запошљавања кроз samozapošljavanje или запошљавање.

1.5.1. Један од активности је анкетирање младих са локала и прикупљање квантитативних података. Неопходна је професионална припрема анкете и њена обрада у циљу долажења до веродостојних информација.

Временска динамика: предлог имплементације од 2011. у континуитету у наредним годинама, како би се имао стални увид у стање задовољства и потреба младих.

1.6. Промоција Локалног акционог плана за развој омладинског предузетништва

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су усмерене на промоцију рада КЗМ и Локалног акционог плана за запошљавање и samozapošljavanje младих које воде упознавању свих локалних структура са истим и самим тим иницирању сарадње са потенцијалним локалним структурама.

1.6.1. План посете локалним структурама и презентација циљева и активности предвиђених овим документом. Истовремено поменутима активностима обезбеђује се већа јавност у раду КЗМ, укључују се сви значајни локални

субјекти и повећава се могућност њиховог директног доприноса реализацији предвиђених активности и самим тим циљева.

Временска динамика: предлог имплементације од априла 2011. у континуитету у наредним годинама, на полугодишњем нивоу.

II. Циљеви и активности на подстицају свих облика запошљавања

Овај општи циљ садржи четири специфична циља који су усмерени на подстицај запошљавања младих са локала.

2.1. Стимулисање послодаваца за коришћење постојећих програма за запошљавање младих

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су базирани на упознавање потреба послодаваца и тесну сарадњу са приватним али и јавним сектором како би програмима обука и преквалификација младих допринели њиховом лакшем запошљању и последично коришћењу расположивих политика и мера Владе Републике Србије. Програми се односе на све категорије младих од 19 година.

2.1.1. Програм обука за конкретна радна места у сарадњи са потенцијалним послодавцима. Неопходна је тесна сарадња са привредном и потребама послодаваца са аспекта стручне спреме и квалификација новозапослених. Такође, незадовољство послодаваца у погледу доступне младе радне снаге треба да буде основ у дефинисању програма обука који ће одговорити на конкретне потребе послодаваца. Неопходна тесна сарадња са НСЗ и повезивање понуде и тражње у сегменту младих до 30 година.

2.1.2. Обуке преквалификације за свршене средњошколце са и без радног искуства како би се превазишао проблем недостатка потребног формалног и неформалног образовања за младе, чиме се истовремено директно подстиче њихово запошљавање.

Временска динамика: предлог имплементације од 2011. у континуитету у наредним годинама, прилагођено периоду имплементације поменутих активности од стране НСЗ.

2.2. Активна сарадња младих са локалном самоуправом и привредним субјектима

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су базирани на повезивању младих и потенцијалних послодаваца кроз програме стипендија и сезонских пракси. Превасходно се односе на младе студенте.

2.2.1. Развој младих кадрова што би подразумевало стипендирање најбољих студената са локала у циљу повратка школованих кадрова на унапред обезбеђена радна места.

2.2.2. Програм сезонске праксе у приватном и јавном сектору кроз тесну сарадњу са локалном привредом али и органима и организацијама.

Временска динамика: предлог имплементације од школске 2011/2012. у континуитету у наредним годинама.

2.3. Ширење могућности за младе кроз регионалну сарадњу

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су базиране на повезивању младих из региона и размену искустава.

2.3.1. „Регионални сајам запошљавања“ на иницијативу локалне самоуправе чиме се ствара могућност бољег упознавања регионалног амбијента, могућности, активности младих као њихово међусобно повезивање и размена искуства.

Временска динамика: предлог имплементације од маја 2012. у континуитету у наредним годинама.

2.4. Активна улога канцеларије у запошљавању младих

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су базиране на успостављању трајних и континуираних односа у комуникацији између потенцијалних послодаваца и КЗМ која ће послодавцима пружити, на сопствену или њихову иницијативу, увид у базу младих који користе програме КЗМ и одговарају профилу за којим послодавац има потребу.

2.4.1. План и програм повезива послодаваца и младих

2.4.1.1. Контактирање привредних субјеката са локала и израда базе података о истим: делатност, профил запослених за којим имају највећу потребу, степен флукуације запослених, стручна спрема која се највише тражи, процењена нова радна места у датој години и сл.

2.4.1.2. Израда и редовно ажурирање базе младих: године, стручна спрема, формално и неформално образовање, програми КЗМ које пролазе.

2.4.1.3. Израда листе препоручених за сваког послодавца и континуирано слање листе послодавцима.

Временска динамика: формирање база у 2011. ажурно извештавање и повезивање од 2012. у континуитету.

III. Циљеви и активности на подстицају свих облика самозапошљавања и предузетништва младих

Овај општи циљ садржи четири специфична циља који су усмерени на подстицај самозапошљавања младих и предузетништва младих са локала.

3.1. Информисање младих о могућностима самозапошљавања

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су усмерене на подстицај младих на упознавање са програмима самозапошљавања, предузетничком праксом, могућностима и сл. што све заједно треба да допринесе њиховом дугорочном опредељењу за предузетништво. Активности су пре свега усмерене на младе од 20 до 30 година.

- 3.1.1. Организација отворене трибине за младе на тему „Млади и предузетништво“ и промоција програма и примера добре праксе (НСЗ, донатори, регионалне агенције, примери добре праксе и сл.)
  - 3.1.1.1. Посебан осврт на специфичности агробизниса и могућности за младе из локалних руралних средина
- 3.1.2. Посета предузетницима са локала као примерима добре праксе и размена искуства – групна посета која може бити део активности едукације младих предузетника, као практичан рад и разговор са представником приватног бизниса који ће одговорати на дилеме и питања будућих предузетника.
  - 3.1.2.1. Посета стратешким инвеститорима у циљу подстицаја предузетништва кроз рад за познатог купца (односи кооперације).
- 3.1.3. Обједињавање свих информација и програма за samozapoшљавање, као и доступним програмима субвенција и осталих подстицајних мера (секција предузетништво на сајту КЗМ). Тесна сарадња КЗМ са свим локалним институцијама које директно сарађују са привредницима.
- 3.1.4. Посета сајамских манифестација у Србији (размена искуства, сазнања о новим трендовима и индустријама, успостављање иницијалне сарадње и сл.). И ова активност може бити саставни део ширег плана на подстицају предузетничких едукација младих и стим у вези, формирања сета активности којим ће се младим будућим предузетницима пружити свеобухватна помоћ и подршка у иницијалним фазама покретања сопственог бизниса.

Временска динамика: У континуитету од 2011. године.

3.2. Едукација младих и подизање компетентности младих за samozapoшљавање

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно су усмерене на подстицај младих на samozapoшљавање кроз програме едукација и директне помоћи у фази покретања, али и развоја пословања, што све заједно треба да допринесе већој компетентности младих за сопствени бизнис, смањењу ризика и самим тим повећању запослености младих, али и одржаним бизнисима у првим годинама пословања. Активности су пре свега усмерене на младе од 20 до 30 година, са и без студентске популације.

Ове активности такође могу бити спроведене у тесној сарадњи са Едукативним центром Аутономне Покрајине Војводине.

- 3.2.1. Развој пословне идеје и писање бизнис плана – обука: „од пословне идеје до реализације“. Масовне обуке које треба да прође што већи број младих из градске али и сеоских средина.
- 3.2.2. Специјалистичке обуке – стручне обуке из одређених пословних вештина (маркетинг, управљање, финансије, радно право, спољнотрговинско пословање и сл.). Ове обуке треба да буду намењене превасходно појединцима који су у првом програму показали одређени степен озбиљности и спремности за сопствени бизнис. Такође, програм може да буде намењен и тек основаним бизнисима које воде млади до 30 година. Успешности програма умногоме може допринети сарадња са људима из праксе који имају искуства у

поменути пословним областима, чиме ће се повећати степен интересовања младих али и кредибилитета таквог програма.

Временска динамика: Од априла 2011. у континуитету наредних година.

3.3. Подршка младима који су поднели захтеве за добијање финансијских средстава и/или су већ регистровали своје фирме

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно доприносе смањењу ризика и повећању одрживости нових бизниса у првим годинама пословања.

Ове активности такође могу бити спроведене у тесној сарадњи са Едукативним центром Аутономне Покрајине Војводине али и Националном службом за запошљавање.

3.3.1. Подршка младима у финализацији апликација за добијање финансијских средстава. Ангажовање лица која ће помоћи најбољим полазницима програма у финализацији захтева за добијање финансијске помоћи. Ову активност би требало директно повезати са активностима едукације и користити као стимулативну меру за активан рад током едукација. Осим тога, активност може бити и део плана награђивања најбољих, што је такође стимулативна мера за активан рад и учешће у програмима.

3.3.2. Мониторинг младих који су регистровали и добили финансијска средства у циљу даљег развоја пословања. Ова активност подразумева посету стручних лица младом предузетнику у циљу сагледавања стања и пружања помоћи у основним елементима пословања или указивање на подручја у којима предузетник треба да тражи стручну помоћ како не би запао у личну замку. Овај програм треба представљати као програм који није ни у каквој вези са финансијском контролом пословања.

3.3.3. Обезбеђење експертске помоћи заинтересованим успешним младим предузетницима у фази раста и развоја пословања. Ова активност подразумева праћење младих предузетника и ангажовање стручних лица која ће пружити експертску помоћ младим предузетницима којима се укаже могућност за значајан развој пословања (отварање извозних могућности, склапање стратешког уговора са великим купцима/клијентима, отварање нових радних места преко 5 лица и сл.). Програмом би требало дефинисати тачне критеријуме за утврђивање потреба за овом врстом помоћи.

3.3.4. Унија младих послодаваца (млади до 30 година). Овом активношћу директно се подстиче сарадња младих, повезивање, размена искуства и сл. Од велике важности је удруживање свих младих предузетника са региона.

3.3.5. Оснивање бизнис инкубатора за младе предузетнике. Основна улога бизнис инкубатора треба да буде окупљање на једном месту свих младих који су у програму подршке што подразумева, да на једном месту буду обједињени млади предузетници који користе поменуте програме стимулисања омладинског предузетништва наведене овим документом као што су: закуп простора, едукације, саветодавне услуге, посете сајамским манифестацијама

и слични модели директне и индиректне помоћу у покретању и развоју сопственог бизниса.

Временска динамика: Од априла 2012. након формирања и обједињавања прве групе младих предузетника који ће користити ове услуге. У континуитету наредних година.

3.4. Промоција омладинског предузетништва и примера добре праксе

Активности предвиђене за остварење овог специфичног циља директно доприносе ширењу предузетничког духа међу локалном популацијом, пре свега младим људима, што дугорочно води смањењу незапослености младих и растућем тренду samozапосљавања у односу на запосљавање међу младима од 15 до 30 година.

- 3.4.1. Презентација примера добре праксе на локалном нивоу. Активност која подразумева организацију кварталних скупова на којима ће се представити млади успешни предузетници и поделити своје искуство са заинтересованим потенцијалним предузетницима, али и локалним институцијама, чиме се истовремено доприноси подстицају предузетништва али и тешње сарадње локалних институција и приватног сектора. Све заједно треба да допринесе унапређењу локалне заједнице и привреде.
- 3.4.2. Израда инвестиционог плана за потенцијалне стратешке инвеститоре којим би се представио привредни амбијент Општине Рума, али превасходно иницијативе младих и доступан млади кадар на локалу.
- 3.4.3. Сусрети младих предузетника са локала и из региона којима се подстиче регионална срадња, умрежава МСП сектор, али и отварају могућности за унапређење извозног потенцијала региона.
- 3.4.4. Регионални сајам предузетништва и нових идеја. Ова активност као и претходна доприноси повезивању МСП сектора, с тим да сајамске манифестације стварају шире могућности за учеснике.
- 3.4.5. Гостовање успешних предузетника из Србије и шире у Општини Рума и промоција предузетништва на локалу, чиме се истовремено отвара могућност унапред уговорених послова за познатог купца.
- 3.4.6. Награђивање најбољих младих предузетника бесплатним учешћем на домаће и иностране сајмове. Ова активност може бити директно повезана са активностима на реализацији специфичног циља 3.3. Подршка младима који су поднели захтев за добијање финансијских средстава и/или су већ регистровали своје фирме.
- 3.4.7. Сарадња са локалним медијима у циљу промоције омладинског предузетништва, што доприноси већој јавности рада КЗМ и индиректном подстицају предузетништва младих.
- 3.4.8. Организација студијских посета, са посебним освртом на делатности у којима нема довољно успешних примера у домаћој пракси, као и на пољопривреду. Ова активност такође, може бити директно повезана са активностима на реализацији специфичног циља 3.3. Подршка младима који су поднели захтев за добијање финансијских средстава и/или су већ регистровали своје фирме.

Временска динамика: Од 2011. у форми презентације будућих програма за младе који се одлуче на сопствени бизнис, кроз сарадњу са медијима и организоване трибине. Од априла 2012. након формирања и обједињавања прве групе младих предузетника који ће користити ове услуге реализација комплетног плана активности. У континуитету наредних година.

4. РЕАЛИЗАЦИЈА СПЕЦИФИЧНИХ ЦИЉЕВА ЗАПОШЉАВАЊА И САМОЗАПОШЉАВАЊА МЛАДИХ

У оквиру општег циља овог документа предвиђени су специфични циљеви који су усмерени на остварење тог општег циља. У овом акционом плану за развој омладинског предузетништва утврђене активности доприносе директно реализацији сваког специфичног циља и индиректно, реализацијом сваког специфичног циља, реализацији општег циља.

Већина утврђених активности спроводива је у року важења овог плана, три године, на колико је пројектован Акциони план. Такође, већина активности су дугорочне или тачније континуиране, што подразумева њихово иницијално покретање овим документом, које након тога треба да прерасту у систем и континуиране активности на локалу.

4.1. Носиоци активности

Табеларним, систематизованим прегледом активности дат је предлог потенцијалних носиоца по свакој од активности. Пре свега, као потенцијални носиоци активности предвиђене су локалне организације, органи и институције које ће директно или индиректно радити на имплементацији активности и реализацији специфичних и општих циљева.

Потенцијални носиоци активности у општини Рума:

- Локална самоуправа
- Канцеларија за младе
- Средње школе
- Удружење предузетника
- Клуб привредника
- Национална служба за запошљавање
- Локалне агенције за развој
- Регионална развојна асоцијација Срем
- Невладин сектор са локала
- Регионална привредна Комора
- Сл.

Основни задатак носиоца активности је израда програма на основу предлога активности и у складу са конкретним специфичним циљем и након тога директна имплементација активности или ангажовање стручних лица/организација/институција за имплементацију истих.

4.2. Индикатори успешности

Општи циљ Локалног акционог плана за развој омладинског предузетништва је стимулисање свих облика запошљавања и samozapoшљавања младих. У складу са тим су утврђени специфични циљеви и активности који треба да доведу, директно и индиректно, до следећих резултата:

- повећање запослености младих,
- унапређење кадровског потенцијала међу младим незапосленим лицима на локалу,
- подизање конкурентности младих на тржишту рада, као и мобилности младих на тржишту рада,
- успостављање интензивније приватно-јавне сарадње на локалу кроз програме запошљавања и samozapoшљавања, што дугорочно води стимулативном пословном окружењу,
- популаризација предузетништва међу младима,
- повећање броја младих предузетника са локала,
- повећање броја младих који користе доступне финансијске подстицаје за запошљавање и samozapoшљавање,
- повећање броја младих предузетника са локала са извозним потенцијалом,
- број стратешких партнерстава на регионаланом, националном и интернационалном нивоу,
- број опсталих фирми у прве 3 године пословања,
- задржавање младих на локалу.

Индикатори успеха сваке од активности, као и основа мерења резултата, представљени су систематизованим, табеларним приказом у наставку плана.

4.3. Буџет по активностима и циљевима

Један од кључних елемената овог документа јесте буџет, који уз утврђене очекиване резултате и индикаторе представља основ за праћење и мерење остваривања општег и специфичних циљева овог плана, као и стратешких циљева утврђених Националном стратегијом за младе. На тај начин, Акциони план за развој омладинског предузетништва са буџетом, постаје оперативан документ у процесу имплементације, праћења и мерења остварења дефинисаних циљева.

Предвиђени буџет на нивоу сваке активности дат је у форми предвиђених трошкова организације и имплементације сваке од активности. За неке од активности у овој фази није било могуће предвидети трошкове имплементације. Предвиђени трошкови представљени су систематизованим, табеларним приказом у наставку плана.

Потенцијални извор финансирања може бити сваки орган, организација (укључујући и донаторске организације) и институција са локала или шире која има буџет намењен финансирању идентичних или сродних активности.

На основу Анекса споразума о сарадњи Општине Рума и USAID-а од 16. новембра 2010. године, USAID и Општина Рума издвојили су по 350.000 динара за имплементацију овог плана.

5. ТАБЕЛАРНИ (СИСТЕМАТИЗОВАНИ) ПРЕГЛЕД АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РАЗВОЈ ОМЛАДИНСКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

А – средњошколци (15-18 година), Б – свршени средњошколци са и без искуства (19-30 година), Ц – студенти (19-27 година), Д – свршени студент са и без радног искуства (25-30 година)

I. ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ НА ПОДСТИЦАЈУ СВИХ ОБЛИКА ЗАПОШЉАВАЊА, САМОЗАПОШЉАВАЊА И ПРЕДУЗЕТНИШТВА МЛАДИХ

ЦИЉЕВИ	АКТИВНОСТИ	ЦИЉНА ГРУПА				НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ ⁴	ИНДИКАТОРИ	ПРЕДВИЂЕНИ ТРОШКОВИ ⁵	РОК		
		А	Б	Ц	Д				2011	2012	2013
1.1 Правовремено усмеравање младих на тржишни начин привређивања и пословног понашања	1.1.1. Достигнућа младих за средњошколце	Х				Општина Средња школа (програми стручне спреме) ЈА Србија	<ul style="list-style-type: none"> Број наставника који спроводе програм достигнућа младих Број ученика - полазника програма достигнућа младих 	300.000			
	Унапређење вештина младих за већу конкурентност младих на тржишту рада и за samozapošljavanje - Ученичке компаније - Примењена економија - Бизнис етика - Менаџмент и екон. симулација									Х	Х

⁴ Организације и институције које директно или индиректно могу учествовати у спровођењу активности

⁵ Предвиђени буџет обухвата период од три године

	- Банке у акцији - Предузетништво без граница											
1.2 Информатичко описмењавање младих	1.2.1 Организовати едукације за коришћење рачунара и интернета (пакет МС Оффице)	X	X			КЗМ НСЗ Остале локалне агенције и НГО	<ul style="list-style-type: none"> • Број едукација • Број полазника 			X	X	X
1.3 Подизање конкурентност и младих на тржишту рада кроз стицање нових вештина и знања	1.3.1 Обуке за стицање основних пословних вештина: тимски рад, комуникацијске вештине, одговорност, самопоуздање, мотивација за учењем, организацијске вештине...итд	X	X	X	X	КЗМ Остале локалне агенције и НГО	<ul style="list-style-type: none"> • Број тренинга • Број учесника • Број младих који су исказали интересовање за нове програме • Број учесника који су показали високо разумевање и владање материјом на последњем тесту 			X	X	X
	1.3.2 Програм волонтерства у приватном и јавном сектору кроз тесну сарадњу Општине и локалних институција и организација	X	X		X	КЗМ Општина Приватни сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Број младих волонтера • Број младих задржало радна места по истеку волонтерског рада • Број младих који су нашли запослење по истеку волонтерског рада 			X	X	X

	1.3.3 Оснивање центра за континуирану едукацију младих 1.3.3.1. Тесна сарадња центра за едукацију са привредом и прилагођавање програма рада конкретним потребама са локала.	X	X	X	X	КЗМ Општина Локалне агенције НСЗ Едукативни центар АПВ	<ul style="list-style-type: none"> • Број програма • Број учесника по програмима 				X	X
1.4 Повећање информисаности младих о могућностима запошљавања и самозапошљавања	1.4.1 Инфо центар за младе по моделу „све на једном месту“ (интернет страна КЗМ са посебном страном за запошљавање и самозапошљавање младих)	X	X	X	X	КЗМ Општина АРР Остале локалне агенције и НГО	<ul style="list-style-type: none"> • Број младих користи информације доступне путем КЗМ интернет стране • Број младих који на недељном нивоу посете КЗМ • Број захтева добијених од младих са локала 			X	X	X
	1.4.2 Штампана брошура „мини водич“ за младе (преглед програма и активности на локалу предвиђених за годину дана)	X	X	X	X	КЗМ Општина Локалне агенције	<ul style="list-style-type: none"> • Број подељених информатора • Број младих користи информације доступне путем КЗМ • Број младих који на недељном нивоу посете КЗМ • Број захтева добијених од младих са локала 	500.000		X	X	X
	1.4.3 Дани отворених врата (сарадња		X	X	X	КЗМ Општина	<ul style="list-style-type: none"> • Број младих учествује у организованим 			X	X	X

	младих и локалних институција у циљу едукације младих и информисања о нрп. радном праву, раду локалне самоуправе и осталих институција, органа и организација укључујући и МСП сектор)					Приватни сектор Удружење привредника Јавни сектор Регионална развојна асоцијација Срема Остале локалне агенције и иницијативе	посетама • Број организација и институција са локала укључених у програм сарадње • Број људи из органа локалних институција укључених у програм сарадње • Број младих који је кроз програм сарадње добило ново запослење					
1.5 Идентификовање потреба младих са локала	1.5.1 Спровођење анкете – потребе младих, запошљавање вс.самозапошљавање	X	X	X	X	КЗМ Локалне агенције и НГО који се баве младима Ученички парламент	• Број анкетираних • Квалитативна оцена			X	X	X
1.6 Промоција Локалног акционог плана за развој омладинског предузетништва	1.6.1 План презентације овог документа свим привредним структурама са локала које се овим документом помињу	X	X	X	X	КЗМ	• Број укључених привредних субјеката • Обезбеђена финансијска средства за имплементацију плана • Број новозапослених младих са локала			X	X	X

II. Циљеви и активности на подстицају свих облика запошљавања младих

Циљеви	Активности	Циљна група				Носиоци активности ⁶	Индикатори	Предвиђени трошкови ⁷	РОК		
		А	Б	Ц	Д				2011	2012	2013
2.1. Стимулисање послодаваца за коришћење постојећих програма запошљавања младих	1.6.2 Програми обуке за конкретна радна места у сарадњи са приватним сектором (стимулисање послодаваца на коришћење програма НСЗ за запошљавање приправника и запошљавање кроз програм субвенција за нова радна места)		X		X	КЗМ Општина Приватни сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Број послодаваца који су показали интересовање за коришћење програма и њихове потребе • Број младих који су прошли програм обука • Број младих који су се запослили • Број младих који су остали код послодаваца након истека законског рока 		X	X	X
	1.6.3 Обуке преквалификације за свршене средњошколце са		X			КЗМ НСЗ Приватни сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Број заинтересованих послодаваца и радних места • Број заинтересованих младих 		X	X	X

⁶ Организације и институције које директно или индиректно могу учествовати у спровођењу активности

⁷ Предвиђени буџет обухвата период од три године

	и без радног искуства (стимулисање послодаваца на коришћење програма НСЗ за запошљавање приправника)						<ul style="list-style-type: none"> • Број обучених • Број младих који су се запослили након обуке • Број младих који су остали код послодавца по истеку законског рока 				
2.2. Активна сарадња младих са локалном самоуправом и привредним субјектима	2.2.1 Развој младих кадрова (стипендирање најбољих студената у циљу повратка школованих кадрова на унапред обезбеђена радна места)		X	X	X	КЗМ Приватни сектор Општина Јавни сектор Регионална комора Локалне агенције	<ul style="list-style-type: none"> • Број додељених стипендија • Број младих који су се запослили по завршетку стипендирања и школовања • Број стипендија у наредним школским годинама 	1.000.000		X	X
	2.2.2 Програм сезонске праксе у приватном и јавном сектору кроз тесну сарадњу Општине и локалних институција и организација				X	КЗМ Приватни сектор Општина Јавни сектор Регионална комора Локалне агенције	<ul style="list-style-type: none"> • Број практиканата • Број привредних субјеката у којима се обавља пракса • Број понуда за запослење практикантима • Број практиканата који су прихватили понуду и нашли запослење 			X	X

<p>2.3. Ширење могућности за младе кроз регионалну сарадњу</p>	<p>2.3.1 „Сајам запошљавања“ на региону на иницијативу локалне самоуправе</p>		X		X	<p>КЗМ Општина НСЗ Регионална комора Локалне агенције</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број послодаваца са региона • Број младих учесника сајма • Број младих нашло запослење путем сајма 	500.000		X	X
<p>2.4. Активна улога канцеларије у запошљавању младих</p>	<p>2.4.1 Активна улога канцеларије за младе у повезивању младих и потенцијалних послодаваца 2.4.1.1. Контактирање привредних субјеката и прављење листе заинтересованих као и конкретних потреба за кадром 2.4.1.2. Израда и редовно ажурирање базе младих (стручна спрема, квалификације, преквалификације, неформално образовање...) – израда листе препоручених</p>		X	X	X	<p>КЗМ НСЗ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број пријављених привредних субјеката • Број младих у бази • Број младих на пракси • Број волонтера • Број младих запослених 		X	X	X

	<p>по занимањима</p> <p>2.4.1.3. Слање листе препоручених потенцијалним послодавцима према потребама и делатностима (минимално након сваке завршене обуке, сл.)</p>																		
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

III. ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ НА ПОДСТИЦАЈУ САМОЗАПОШЉАВАЊА И ПРЕДУЗЕТНИШТВА МЛАДИХ

ЦИЉЕВИ	АКТИВНОСТИ	ЦИЉНА ГРУПА				НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ ⁸	ИНДИКАТОРИ	ПРЕДВИЂЕНИ ТРОШКОВИ ⁹	РОК		
		А	Б	Ц	Д				2011	2012	2013
3.1. Информисање младих о могућностима самозапошљавања	1.6.4 Организација отворене трибине за младе на тему „Млади и предузетништво“ (представници НСЗ, примери добре праксе, донатори, локалне институције и сл.)		X	X	X	КЗМ Општина НСЗ Регионална комора Локалне агенције	<ul style="list-style-type: none"> • Број трибина • Број учесника • Број органа и организација са локала које су подржале и дале свој допринос • Број говорника и број гостију из региона и Србије • Резултати анкете спроведене након одржане трибине 				
	1.6.4.1 Посебан осврт на специфичности агробизниса и могућности за младе из околних руралних средина										X

⁸ Организације и институције које директно или индиректно могу учествовати у спровођењу активности

⁹ Предвиђени буџет обухвата период од три године

Локални акциони план за развој омладинског предузетништва

	1.6.5 Посета предузетницима са локала – примери добре праксе и размена искуства		X		X		КЗМ Општина Приватни сектор Јавни сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Број послодаваца који су укључени у програм сарадње • Број младих који учествују у организованим посетама • Број кооперантских односа насталих програмом сарадње • Број samozapoшљених и запошљених младих кроз програм сарадње 			X	X	X
	3.1.2.1 Посета стратешким инвеститорима у циљу развијања кооперантских односа												
	1.6.6 Обједињавање свих информација о samozapoшљавању и доступним програмима субвенција и осталих стимулативних мера (секција предузетништво на сајту КЗМ)	X	X	X	X		КЗМ Општина	<ul style="list-style-type: none"> • Број посетилаца сајта • Број упита и сугестија послатих КЗМ 			X	X	X

	1.6.7 Посета сајамских манифестацијама у Србији (размена искуства, сазнање о новим трендовима и индустријама, сарадња и сл.)		X		X	КЗМ Општина Регионална комора	<ul style="list-style-type: none"> • Број младих који учествују у овим активностима • Број организација које су подржале ову активност • Број нових бизниса као последица ове активности 	300.000	X	X	X
3.2. Едукација младих и подизање компетентност и младих за самозапошљавање	3.2.1 Развој пословне идеје и писање бизнис плана – обука „од пословне идеје до реализације“		X	X	X	КЗМ НСЗ Специјализоване тренинг куће (приватне и НГО)	<ul style="list-style-type: none"> • Број тренинга • Број младих учесника • Број одобрених субвенција и кредита полазницима • Број новозапослених 	300.000	X	X	X
	3.2.2 Специјалистичке обуке: Маркетинг и продаја Финансирање Управљање Правни и кадровски послови Спољнотрговинско пословање		X		X	КЗМ НСЗ Специјализоване тренинг куће (приватне и НГО)	<ul style="list-style-type: none"> • Број тренинга • Број младих учесника • Број новозапослених 	250.000	X	X	X
3.3. Подршка младима који су поднели захтеве за добијање финансијских	3.3.1 Подршка младима у финализацији апликација за добијање финансијских средстава		X		X	КЗМ НСЗ Специјализоване тренинг куће (приватне и НГО) Регионална развојна асоцијација Срем	<ul style="list-style-type: none"> • Број захтева • Број одобрених кредита и субвенција • Број новозапослених 	200.000		X	X

<p>средстава и/или су већ регистровани своје фирме</p>	<p>3.3.2 Менторинг младих који су се регистровани и добили потребна средства у циљу даљег развоја пословања</p>		X		X	<p>КЗМ НСЗ Регионална развојна асоцијација Срем</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број младих укључених у програм менторства • Број опсталих бизниса након 2 године пословања 				X	X
	<p>3.3.3 Обезбеђење експертске помоћи заинтересованим успешним младим предузетницима у фази раста и развоја пословања</p>		X		X	<p>КЗМ НСЗ Регионална развојна асоцијација Срем</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број фирми укључених у програм експертске помоћи • Број фирми које су значајно повећале пласман након програма • Број стратешких партнерстава • Број новозапослених 	1.000.000			X	X
	<p>3.3.4 Унија младих послодаваца (до 30 година) – сарадња, умрежавање, размена искуства и сл.</p>		X		X	<p>КЗМ Млади предузетници</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број укључених фирми • Број нових послова кроз удруживање 				X	X
	<p>3.3.5 Оснивање Бизнис инкубатора за младе</p>					<p>КЗМ НСЗ Специјализоване тренинг куће (приватне и НГО) Регионална развојна асоцијација Срем</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број фирми пријављених • Број агенција које пружају помоћ становницима • Број становника • Број новозапослених младих • Степен флукуације становника 	500.000			X	X

3.4. Промоција омладинског предузетништва и примера добре праксе	3.4.1 Презентација примера добре праксе на локалном нивоу (организација промотивних догађаја у општини како би се кроз примере добре праксе стимулисало предузетништво)		X	X	X	КЗМ Општина Регионална комора Локалне агенције Регионална развојна асоцијација Срем	<ul style="list-style-type: none"> • Број одржаних фирми на годишњем нивоу • Број укључених фирми • Број учесника • Резултати анкете спроведене по завршетку догађаја о корисности скупова овог карактера 	250.000		X	X	X
	3.4.2 Израда инвестиционог водича за потенцијалне стратешке инвеститоре којима би се представио привредни амбијент у Руми и иницијативе младих		X	X	X	КЗМ НСЗ Општина Регионална комора Локалне агенције Регионална развојна асоцијација Срем	<ul style="list-style-type: none"> • Листа потенцијалних инвеститора и корисника водича • Број преузетих водича – штампана верзија • Број посетилаца – електронска верзија 	500.000		X	X	X

Локални акциони план за развој омладинског предузетништва

	3.4.3 Сусрети младих предузетника из региона и шире		X		X	КЗМ Општина Регионална комора Регионална развојна асоцијација Срем	<ul style="list-style-type: none"> • Број пријављених фирми из околине • Укупан број учесника • Број остварених сарадњи 			X	X
	3.4.4 Регионални сајам предузетништва и нових идеја		X		X	НСЗ КЗМ Општина Регионална комора Регионална развојна асоцијација Срем	<ul style="list-style-type: none"> • Број учесника са региона • Број учесника из шире околине • Број посетилаца • Резултати анкете о заинтересованости о поновном учешћу 	1.000.000		X	X
	3.4.5 Гостовање успешних предузетника из Србије и шире и промоција предузетништва		X	X	X	КЗМ Општина Регионална комора Локалне агенције Регионална развојна асоцијација Срем	<ul style="list-style-type: none"> • Број гостовања годишње • Број учесника • Резултати анкете спроведене по завршетку догађаја о корисности скупова тог карактера 	250.000		X	X

Локални акциони план за развој омладинског предузетништва

	3.4.6 Награђивање најбољих младих предузетника бесплатним учешћем на домаће и иностране сајмове		X		X	КЗМ Општина Регионална комора Локалне агенције Регионална развојна асоцијација Срем	<ul style="list-style-type: none"> • Број фирми спремних за јавну промоцију ван локалне средине • Број посета годишње • Број нових уговора и стратешких послова 	800.000			X	X
	3.4.7 Сарадња са локалним медијима у циљу промоције омладинског предузетништва	X	X	X	X	КЗМ Општина Локални и регионални медији	<ul style="list-style-type: none"> • Број медија у програму • Број објава месечно • Број рубрика • Број гостовања 				X	X
	3.4.8 Организација студијских посета (посебан остврт на пољопривредна газдинства)		X	X	X	НСЗ КЗМ Општина Регионална комора Локалне агенције	<ul style="list-style-type: none"> • Број младих предузетника/будућих предузетника укључених у програме посете • Број нових бизниса/партнерстава 	1.000.000			X	X

Израду Локалног Акционог плана за развој омладинског предузетништва је омогућио амерички народ преко Агенције Сједињених Америчких Држава за међународни развој (USAID), и Програма за планирање и реаговање у ванредним ситуацијама и јачање економске сигурности PPES. Садржај овог материјала је искључива одговорност Буди свој човек д.о.о, а који не одражава нужно и став USAID или Владе Сједињених Држава.

Захвалност за израду овог документа дугујемо и члановима Комисије за израду локалног акционог плана за развој омладинског предузетништва, која је радила у следећем саставу:

Јелена Арсеновић
Горан Михајловић
Нада Бегојевић
Светлана Михајловић – Бошњаковић
Ђуро Дрвеница
Владимир Лалошевић
Дејан Швоња
Марина Бајић
Милан Мирић

ВЕЛИКО ХВАЛА!

Канцеларија за младе општине Рума

Главна 172

022/430-560

kzm.ruma@gmail.com

www.kmr.rs